

T.a.v.

Chris Jansen, Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat

Sophie Hermans, Minister van Klimaat en Groene Groei

Cc: Barry Madlener, Minister van Infrastructuur en Waterstaat

Betreft: Verstoring gelijk speelveld door invoering REDIII en ETS voor binnenvaart

Bunnik, 19 december 2025

Geachte heer Jansen en mevrouw Hermans,

NOVE is de brancheorganisatie voor zelfstandige brandstofhandelaren, waaronder leveranciers van brandstoffen en toebehoren aan de binnenvaart.

Deze groep bedrijven vreest dat de overwegingen en keuze van de Nederlandse overheid om zowel ETS2 als REDIII van toepassing te laten zijn op de binnenvaartsector desastreus zal uitpakken nu er onvoldoende garanties lijken te zijn dat de buurlanden dezelfde keuze zullen maken.

Voorstander van verduurzaming maar uitsluitend met gelijk speelveld

NOVE is voorstander van verduurzaming in alle sectoren van vervoer, dus ook de binnenvaartsector. Echter, dit moet niet ten koste gaan van het economisch perspectief van de bedrijven die in Nederland actief zijn. Deze situatie ontstaat wanneer Nederland besluit tot kostenverhogende maatregelen zoals REDIII en ETS2 en België en Duitsland niet. Het prijsverschil wordt dan zodanig dat binnenvaartondernemers massaal zullen besluiten in het buitenland te tanken/bunkeren, zolang de brandstof maar aan de minimale specificaties voldoet. Eerder onderzoek van Panteia (zie bijlage, reeds eerder verstuurd aan het Ministerie van I en W) wees dit al uit: 80% van de binnenvaartondernemingen in Nederland is actief in het internationale vervoer. Deze schepen komen regelmatig in het buitenland en kunnen tijdens die reizen bunkeren. Maar zelfs als ze geen buitenlandse reis maken, loont het gezien de grote volumes die gebunkerd worden (50.000 liter per maand is geen uitzondering) om uit te wijken naar het buitenland.

Gezien het bereik van de binnenvaartschepen zullen bovendien alle bunkerbedrijven in Nederland worden geraakt.

Dat betekent bovendien dat er op Europese schaal geen milieuvoordeel wordt behaald als er in het buitenland een meer fossiele brandstofvariant wordt gebunkerd.

Onzekere situatie ten aanzien van besluitvorming België en Duitsland

Eerder berichtte Minister Harbers op 17 juni 2024 (I E NW/BSK-2024/162904) aan de Kamer dat een *Memorandum of Understanding* was afgesloten met België. Dit zou inhouden dat België eveneens REDIII van toepassing zou verklaren op de binnenvaart. Vanuit België ontvangen wij nu echter geluiden die stellen dat België toch geen uitvoering wil geven aan dit Memorandum. Wij zouden daarom graag van u vernemen wat nu de status is.

Eveneens zouden wij graag vernemen wat de situatie in Duitsland is ten aanzien van besluitvorming op REDIII en ETS voor de binnenvaart. Duitsland vormt wat betreft verstoring van het gelijke speelveld een grotere bedreiging dan België, omdat er meer binnenvaartvervoer over Duitse wateren gaat.

In de Kamerbrief van 15 april 2024 met kenmerk DGKE-K/52654821 wordt ook gewezen op het *“risico op weglekeffecten doordat binnenvaartschepen in Duitsland of België bunkeren. Het kabinet houdt in het oog of deze landen in een latere fase ook kiezen voor een opt-in voor de binnenvaart, of deze grenseffecten verminderen en wat de effecten na 2030 zijn.”* In het consultatieverslag *“Wijziging Besluit handel in emissierechten”* wordt dit nog eens bevestigd. Daarin wordt gesproken over: *“Het kabinet houdt in het oog of deze landen in een latere fase ook kiezen voor een opt-in voor de binnenvaart, of deze grenseffecten verminderen en wat de effecten na 2030 zijn.”*

Dat is wat ons betreft volstrekt onvoldoende en veel te laat. De weglekeffecten zullen sneller zichtbaar zijn: binnenvaartondernemers zullen immers in een vroeger stadium de beschikbaarheid van product in de goedkopere landen zoals België en Duitsland veilig willen stellen en zullen daarvoor al volgend jaar meerjarige overeenkomsten sluiten. Eventueel ingrijpen van de overheid achteraf zal te laat zijn, de schade voor de Nederlandse bunkersector is dan reeds ontstaan.

Er dient vooraf duidelijkheid te zijn wat de plannen en de toezeggingen van de buurlanden precies zijn met betrekking tot REDIII en ETS2. Het beleid in Nederland dient hierop afgestemd te zijn.

Dringende oproep: pauzeer opt-in ETS2 en REDIII binnenvaart

Onze dringende oproep aan het kabinet is dan ook om de opt-in voor REDIII en ETS2 voor binnenvaart te pauzeren, zolang de buurlanden niet hebben aangetoond dat zij dezelfde maatregelen zullen invoeren. Als sector worden wij daarover graag nauw geïnformeerd.

Tot die tijd is het draagvlak voor een eenzijdige opt-in vanuit de Nederlandse sector afwezig.

Uiteraard blijven wij graag bereid om met u hierover in gesprek te gaan.

Met vriendelijke groet,

Erik de Vries
directeur NOVE

Bijlage: Panteia rapport 2021 Impact assessment bunkertoerisme